

Br. 06-11-5217-6/25

Podgorica, 26.09.2025

Odlučujući po Zahtjevu br. 06-11-5217-1/25 od 09.07.2025. godine, upućenom od strane Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, kojim se od Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama traži mišljenje da li su u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. List CG“, br. 79/08, 70/09, 44/12, 22/17 i 77/24) odredbe Predloga zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta, Savjet Agencije je na sjednici održanoj dana 25.09.2025. godine donio sljedeće

MIŠLENJE

Predlog zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta, u dijelu odredaba koje se odnose na zaštitu ličnih podataka, nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, s tim što je potrebno određene norme precizirati odnosno dopuniti.

Obrazloženje

Dana 09.07.2025. godine ovoj Agenciji se obratilo Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, Zahtjevom kojim se od Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama traži mišljenje da li su odredbe Predloga zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta usaglašene sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti- ZZPL.

Predmetnim Predlogom zakona uređuje se postupak jedinstvenog vještačenja invaliditeta u kojem se procjenjuje postojanje dugoročnog fizičkog, mentalnog, intelektualnog i/ili senzornog oštećenja i utvrđuje status lica sa invaliditetom kao i stepen podrške za njegovo ravnopravno uključivanje u društvo.

Analizirajući odredbe Predloga zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta s aspekta obrade i zaštite ličnih podataka od posebnog su značaja članovi 13,27,46,47,48 i 49.

Zakon o zaštiti podataka o ličnosti, u članu 2 stavovi 1 i 2, propisuje da se lični podaci moraju obrađivati na pošten i zakonit način i da se ne mogu obrađivati u većem obimu nego što je potrebno da bi se postigla svrha obrade, niti na način koji nije u skladu sa njihovom namjenom.

Članom 4 propisano je da se zaštita ličnih podataka obezbjeđuje svakom licu bez obzira na državljanstvo, prebivalište, rasu, boju kože, pol, jezik, vjeru, političko i drugo uvjerenje, nacionalnost, socijalno porijeklo, imovno stanje, obrazovanje, društveni položaj ili drugo lično svojstvo.

Fizičko lice, u smislu ZZPL-a, je lice čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi neposredno ili posredno, a naročito pozivanjem na ličnu identifikacionu oznaku ili jednu ili više karakteristika koje su specifične za fizički, fiziološki, mentalni, ekonomski, kulturni ili društveni identitet tog lica.

Članom 13 Predloga zakona propisano je podnošenje zahtjeva za jedinstveno vještačenje invaliditeta lica koji može podnijeti lice na koje se vještačenje odnosi, odnosno njegov zakonski zastupnik. Takođe, navedene su pojedinačne institucije koje mogu podnijeti zahtjev za vještačenje uz obavezu obavješćavanja lica na koje se vještačenje odnosi a koje je dužno da Zavodu dostavi potrebnu dokumentaciju. Međutim, predmetnim članom se ne navodi dokumentacija koja je potrebna u postupku vještačenja čak ni ona za koju je izvjesno da će biti neophodna u predmetnom postupku.

U članu 13 stav 7 Predloga zakona se propisuje „Način podnošenja i sadržaj zahtjeva propisuje Ministarstvo“. S tim u vezi, sugerišemo da se predmetni stav dopuni na način što će se dodati, da Ministarstvo, pored sadržine zahtjeva i načina podnošenja istog, utvrđuje i dokumentaciju koja je neophodna u postupku jedinstvenog vještačenja invaliditeta. Ovo iz razloga preciznosti i transparentnosti jer se može tumačiti da zahtjev podrazumijeva određeni obrazac odnosno formular.

Predlogom zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta , u članu 27, predviđeno je da se od strane Zavoda vodi evidencija vještaka, što Zavodu daje svojstvo rukovaoca zbirkom ličnih podataka, u smislu člana 4a ZZPL-a. Od posebnog je značaja što je istim članom precizirana sadržina evidencije vještaka na način što su navedene vrste ličnih podataka koje će biti predmet obrade. Uzimajući u obzir da je predmetnim članom predviđena obrada i „drugih podataka“ ističemo da se prilikom obrade takvih podataka mora voditi

računa da ista korespondira svrsi obrade kako bi se ispoštovalo načelo srazmjernosti i neophodnosti (član 2 stav 2 ZZPL-a).

Članom 24 ZZPL-a, propisane su mjere zaštite ličnih podataka radi sprječavanja uništenja, nedopuštenog pristupa, promjene, gubitka, objavljivanja, kao i od zloupotrebe. Rukovalac zbirke ličnih podataka i obradivač ličnih podataka obavezni su da obezbijede tehničke, kadrovske i organizacione mjere zaštite. Ako se obrada ličnih podataka vrši elektronskim putem, rukavalac zbirke obavezan je da obezbijedi da se u informacionom sistemu automatski evidentiraju korisnici ličnih podataka, podaci koji su obrađivani, pravni osnov za korišćenje podataka, broj predmeta, vrijeme odjave i prijave sa sistema. Rukavalac je obavezan da odredi koji zaposleni i kojim ličnim podacima imaju pristup, kao i kategorije podataka koji se mogu dati na korišćenje i pod kojim uslovima, kao i da vodi evidenciju o korisnicima ličnih podataka u skladu sa svojim aktom. S toga je veoma značajno što je članom 46 Predloga zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta predviđena obrada ličnih podataka shodno propisima kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti uz primjenu tehničkih, kadrovskih i organizacionih mjera zaštite ličnih podataka.

Članom 47 Predloga zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta propisano je da su na zahtjev Zavoda rukovaoci podacima iz člana 49 ovog zakona dužni da obezbijede pristup podacima, u svrhu jedinstvenog vještačenja invaliditeta. Takođe, stavom 2 istog člana propisan je izuzetak za dostavljanje medicinske dokumentacije na način što istu dostavlja lice na koje se vještačenje odnosi odnosno njegov zakonski zastupnik.

Shodno članu 9 stav 1 tačka 7 ZZPL-a, posebne kategorije ličnih podataka predstavljaju osjetljive podatke koji se odnose na pojedince, a čija obrada zahtijeva posebnu pažnju i strože mjere zaštite. U ovu kategoriju ličnih podataka spadaju i podaci koji se odnose na zdravstveno stanje lica. S obzirom na osjetljivost ovih podataka, njihova obrada podliježe strogim pravnim normama i može se vršiti samo u izuzetnim okolnostima, kako bi se obezbijedila zaštita osnovnih prava i sloboda pojedinca, naročito njegovog prava na privatnost. Zakonom je jasno propisano da se posebne kategorije ličnih podataka mogu obrađivati samo pod striktno definiranim uslovima, koji su predviđeni članom 13 Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. Članom 10 ZZPL-a predviđeni su uslovi za obradu ličnih podataka i istim je, između ostalog, propisano da se obrada ličnih podataka može vršiti ukoliko za to postoji pravni osnov u zakonu ili po prethodno dobijenoj saglasnosti lica čiji se lični podaci obrađuju, koja se može opozvati u svakom trenutku. Imajući u vidu da je članom 47 stav 2 Predloga zakona predviđeno da medicinsku dokumentaciju koja se koristi u postupku dostavlja lice na koje se vještačenje odnosi odnosno njegov zakonski zastupnik to je isključena mogućnost pribavljanja iste na drugi način. Zavod je u obavezi

da kao rukovalac predmetnom dokumenatacijom primijeni mjere posebne zaštite i označavanja dokumentacije koja sadrži posebne kategorije ličnih podataka, shodno Pravilniku o načinu označavanja i zaštite posebne kategorije ličnih podataka ("Službeni list Crne Gore", br. 011/11 od 18.02.2011).

Shodno članu 47 stav 3 Predloga zakona „Zavod će dozvoliti pristup podacima koje čuva organima državne uprave i organima lokalne samouprave, na njihov zahtjev, uz vođenje evidencije o korisnicima ličnih podataka“. Cijeneći sadržinu predmetne norme mišljenja smo da je ista široko postavljena iz razloga što je broj organa državne uprave i lokalne samouprave veoma veliki a što samo određeni organi mogu, u konkretnom slučaju, imati svojstvo zakonskog korisnika pa je predmetni stav potrebno dopuniti na način što će se precizirati pravo na pristup podacima isključivo subjektima koji imaju svojstvo zakonskog korisnika, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Korisnik ličnih podataka, shodno članu 9 stav 1 tačka 4 ZZPL-a je svako fizičko ili pravno lice, državni organ, organ državne uprave, organ lokalne samouprave ili lokalne uprave i drugi subjekti koji vrše javna ovlašćenja, a nije lice čiji se lični podaci obrađuju, prvobitni rukovalac zbirke, obrađivač ličnih podataka ili lice zaposleno kod rukovaoaca ili obrađivača. Ukoliko su ispunjeni uslovi iz člana 10, rukovalac zbirke mora trećoj strani, odnosno korisniku ličnih podataka, na njegov zahtjev dati lične podatke koji su mu potrebni (član 17 ZZPL-a). Predmetni zahtjev mora sadržati elemente iz člana 17 stav 2 ZZPL-a odnosno informacije o kategorijama ličnih podataka koji se traže, njihovoj namjeni, pravnom osnovu za korišćenje i davanje podataka na korišćenje, vremenu korišćenja i dovoljno podataka za identifikaciju lica čiji se podaci traže.

Imajući u vidu naprijed navedeno, korisnik podataka je u obavezi da u Zahtjevu za dostavljanje podataka navede zakonski osnov koji mu omogućava svojstvo korisnika naprijed navedenih ličnih podataka, precizirajući konkretan član zakona koji mu omogućava pravo na dostavljanje podataka. Ukoliko je određenom subjektu potrebno dati svojstvo korisnika ličnih podataka iz razloga što isti kao takav nije prepoznat posebnim zakonom, zakonodavac je u obavezi da precizira koji je to subjekt i u koje svrhe mu se podaci dostavljaju.

Predlogom zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta u članu 48 utvrđeno je da Zavod, u elektronskoj formi, vodi Registr lica sa invaliditetom dok je članom 49 precizirana sadržina istog u pogledu ličnih podataka koji su predmet obrade. Cijeneći vrste podataka koji se obrađuju, mišljenja smo da isti ne prevazilaze okvire obima podataka neophodnog za ostvarivanje svrhe obrade. Međutim, imajući u vidu da se i ovim članom u stavu 1 tačka 7 navodi obrada i drugih podataka, još jednom ističemo obavezu primjene načela

proporcionalnosti kako ne bi došlo do prekomjerne obrade ličnih podataka, a posebno uzimajući u obzir vrste podataka koji se obrađuju, njihovu svrhu i namjenu (član 2 stav 2 ZZPL-a).

Savjet Agencije je, razmatrajući cjelokupnu sadržinu predmetnog Predloga zakona, zauzeo mišljenje da predložene odredbe nijesu u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti s tim što je određene odredbe potrebno precizirati odnosno dopuniti na naprijed navedeni način.

SAVJET AGENCIJE

Predsjednik, mr. Željko Rutović

Dostavljeno:

- Podnosiocu zahtjeva
- Odsjeku za predmete i prigovore
- a/a